

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการชำระบัญชีกู้ม่เงทตรกรที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งเลิก

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยเป็นการสมควรปรับปรุงการชำระบัญชีกู้ม่เงทตรกรที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งเลิกให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน เมื่อปรากฏว่ากู้ม่เงทตรกรไม่มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันรับใบทะเบียนจัดตั้งกู้ม่เงทตรกร ไม่เริ่มดำเนินการภายในหนึ่งปีนับแต่วันจดทะเบียนจัดตั้งกู้ม่เงทตรกร หรือหยุดดำเนินการติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ไม่ส่งสำเนางบแสดงฐานะการเงินประจำปีต่อนายทะเบียนกู้ม่เงทตรกรประจำจังหวัดเป็นเวลาสามปีติดต่อกัน และการดำเนินการของกู้ม่เงทตรกรก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่กู้ม่เงทตรกรนั้น หรือกู้ม่เงทตรกรไม่อาจดำเนินการให้เป็นผลดีต่อไปได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๙) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๓๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยกู้ม่เงทตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงกำหนดระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการชำระบัญชีกู้ม่เงทตรกรที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งเลิก พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้บังคับใช้มื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการชำระบัญชีกู้ม่เงทตรกรที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งเลิก ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๘

ข้อ ๔ ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการของกู้ม่เงทตรกรเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกู้ม่เงทตรกรในระหว่างที่ชำระบัญชีไม่เสร็จ

(๒) ดำเนินกิจการของกู้ม่เงทตรกรเท่าที่จำเป็นเพื่อสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี

(๓) เรียกประชุมใหญ่

(๔) ดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับคดีแพ่งหรือคดีอาญาและประนีประนอมความในเรื่องใด ๆ ในนามของกู้ม่เงทตรกร

(๕) จำหน่ายทรัพย์สินของกู้ม่เงทตรกร

(๖) เรียกให้สมาชิกหรือทายาทของสมาชิกผู้ตายชำระค่าหุ้นที่ยังชำระไม่ครบมูลค่าของหุ้นทั้งหมด

(๗) ร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้กู้ม่เงทตรกรล้มละลายในกรณีที่เงินค่าหุ้นหรือเงินลงทุนได้ใช้เสร็จแล้ว แต่ทรัพย์สินก็ยังไม่เพียงพอแก่การชำระหนี้สิน

(๔) ดำเนินการอย่างอื่นเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จสิ้น

ข้อ ๕ อาศัยอำนาจและหน้าที่ของผู้ชำระบัญชีตามข้อ ๔ ผู้ชำระบัญชีสามารถดำเนินการชำระบัญชีกับกลุ่มเกษตรกรที่เลิกให้เสร็จเรียบร้อยไปได้ โดยปฏิบัติตามนี้

(๑) ผู้ชำระบัญชีติดต่อเพื่อรับทรัพย์สินพร้อมด้วยสมุดบัญชีและเอกสารต่าง ๆ จากคณะกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกร

(๒) ประกาศว่ากลุ่มเกษตรกรได้เลิกและชำระบัญชีโดยเปิดเผยที่สำนักงานของกลุ่มเกษตรกร สำนักงานกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์และที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ที่กลุ่มเกษตรกรนั้นตั้งอยู่

(๓) ทำหนังสือแจ้งไปยังเจ้าหน้าทุกคนซึ่งมีประภูมิในสมุดบัญชีหรือเอกสารของกลุ่มเกษตรกร หรือประภูมิทางอื่น เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มเกษตรกรเลิกและให้เจ้าหนี้ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชี

(๔) จัดทำงบการเงิน ณ วันเลิกกลุ่มเกษตรกร กรณีกลุ่มเกษตรกรมีทรัพย์สิน หนี้สินและทุน

เมื่อผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ ของกลุ่มเกษตรกรเพื่อน้อมถึงงบการเงินแล้วเสนองบการเงินนั้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อทราบ

หากไม่สามารถประชุมใหญ่ได้ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อทราบและอนุมัติงบการเงิน

(๕) ค่าธรรมเนียม ภาระติดพัน และค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียตามสมควรในการชำระบัญชีนั้น ผู้ชำระบัญชีต้องจัดการชำระก่อนหนี้รายอื่น

(๖) ถ้าเจ้าหนี้คนใดไม่ได้ทางตามให้ชำระหนี้ ผู้ชำระบัญชีต้องวางแผนเงินสำหรับจำนวนหนี้นั้น ไว้ต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ และให้ผู้ชำระบัญชีมีหนังสือ แจ้งการที่ได้วางเงินไปยังเจ้าหนี้โดยไม่ซักข้า หากเจ้าหนี้ไม่รับเงินไปจนพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ ผู้ชำระบัญชีวางเงินไว้ต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด เจ้าหนี้ยอมหมดสิทธิในเงินจำนวนนั้น และให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดจัดส่งรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรระดับเดียวกัน หรือ ตามความเห็นชอบของนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด

(๗) เมื่อได้ดำเนินการชำระบัญชี จัดการจำหน่ายทรัพย์สิน เรียกหนี้จากลูกหนี้และชำระ แก่เจ้าหนี้เสร็จ ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใดให้ผู้ชำระบัญชีจ่ายเงินตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(๗.๑) จ่ายคืนเงินค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว

(๗.๒) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว

(๗.๓) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับกลุ่มเกษตรกร ในระหว่างปี ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ ให้ผู้ชำระบัญชีส่งมอบแก่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด เก็บรักษาไว้ เพื่อโอนให้แก่กลุ่มเกษตรกรระดับเดียวกันตามต้องที่ประชุมใหญ่ หรือตามความเห็นชอบ ของนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดในกรณีที่ไม่อาจเรียกประชุมใหญ่ภายในสามเดือน นับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ

(๘) จัดทำหนังสือตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานทางการเงินที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ หรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรจากคณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้สอบบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและดำเนินการชำระบัญชีเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จสิ้น

(๙) เมื่อได้ชำระบัญชีกิจการของกลุ่มเกษตรกรเสร็จแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีทำการรายงานการชำระบัญชีพร้อมทั้งรายการยอดของบัญชีที่ชำระนั้น แสดงว่าได้ดำเนินการชำระบัญชีและจัดการทรัพย์สินของกลุ่มเกษตรกรไปอย่างใด รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชีและจำนวนทรัพย์สินที่จ่ายเสียผู้สอบบัญชีเมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบและรับรองบัญชีที่ชำระนั้นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองบัญชีที่ชำระนั้น เมื่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดมีคำสั่งถอนชื่อกลุ่มเกษตรกรออกจากทะเบียนให้ถือว่าเป็นการสิ้นสุดแห่งการชำระบัญชี และให้ส่งสำเนาคำสั่งถอนชื่อกลุ่มเกษตรกรดังกล่าวให้นายทะเบียนสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบด้วย

(๑๐) ส่งมอบบรรดาสมุดบัญชีและเอกสารทั้งหลายของกลุ่มเกษตรกรที่ได้ชำระบัญชีเสร็จแล้วนั้นแก่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด เพื่อเก็บรักษาสมุดบัญชีและเอกสารเหล่านี้ไว้ อีกสองปี นับแต่วันที่ถอนชื่อกลุ่มเกษตรกรนั้นออกจากทะเบียน

กรณีกลุ่มเกษตรกรชำระบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายให้เก็บรักษาสมุดบัญชีและเอกสารไว้จนกว่าศาลจะมีคำสั่งยกเลิกล้มละลายตามมาตรา ๑๓๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๗

สมุดบัญชีและเอกสาร ให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียตรวจสอบได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ข้อ ๖ การฟ้องเรียกหนี้สินที่กลุ่มเกษตรกร สมาชิก หรือผู้ชำระบัญชีเป็นลูกหนี้ ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดมีคำสั่งถอนชื่อกลุ่มเกษตรกรออกจากทะเบียน

ข้อ ๗ ข้อจำกัดของผู้ชำระบัญชีอย่างใด ๆ ห้ามมิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต

ข้อ ๘ ระยะเวลาการชำระบัญชีให้เสร็จสิ้นภายในก้าวสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ชำระบัญชี เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันระยะเวลาจากนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด

ข้อ ๙ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มีอำนาจในการตีความ และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

วิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์